

Ministerstvo financí
České republiky

STANOVISKO

CENTRÁLNÍHO KONTAKTNÍHO BODU AFCOS Č. 2 /2020

Dotaz

Kdy označit nesrovnalost klasifikací typu IRQ3 – podezření na podvod?

ZAŘAZENÍ DOTAZU

PRÁVNÍ PŘEDPIS	<ul style="list-style-type: none">směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie
SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY/METODICKÉ DOKUMENTY	<ul style="list-style-type: none">zákon č. 141/1961 Sb., Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád);zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník;Metodický pokyn upravující hlášení nesrovnalostí Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) – verze 2 z listopadu 2018
KLÍČOVÁ SLOVA	podezření na podvod, zahájení úkonů trestního řízení, IRQ3, hlášení nesrovnalostí
ZPRACOVATEL	Oddělení 6901 – Centrální kontaktní bod AFCOS
DATUM VYDÁNÍ	2. 12. 2020

Stanovisko

Klasifikaci typu IRQ3 – podezření na podvod (podezření ze spáchání trestného činu) lze promítnout do formuláře hlášení nesrovnalostí napříč všemi programovými obdobími pouze na základě záznamu policejního orgánu o zahájení úkonů trestního řízení.

Odůvodnění:

Definici „podezření na podvod“ nenaplňuje jakékoli jednání, které vzbuzuje podezření ze spáchání trestného činu. Jedná se primárně o procesní definici, kdy se za podezření na podvod pokládají všechny nesrovnalosti, u kterých podnikly vnitrostátní orgány určité procesní kroky vymezené zákonem. Nezbytnou podmínkou pro naplnění této definice je v České republice zahájení úkonů trestního řízení dle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 158 (Postup před zahájením trestního stíhání) odst. 3 říká, že: *„O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů“.*

Záznamem o zahájení trestního řízení policejní orgán deklaruje, že z důvodů nastalých okolností zahajuje činnost podléhající trestně procesnímu předpisu – trestnímu řádu. Orgán činný v trestním řízení tak navenek tímto úkonem potvrdí rozhodný okamžik časově ohraničující dobu, kdy ještě nekonal úkony trestního řízení, od okamžiku, kdy tyto úkony započal konat.¹

Na základě výše uvedeného je pro hlásící subjekt nutné při každém označování nesrovnalosti klasifikací typu IRQ3 mít k dispozici informaci o skutečnosti, že byly policejním orgánem zahájeny úkony trestního řízení. Tento dokument je současně potřebné vložit jako přílohu do formuláře hlášení v informačním systému/informačních systémech na národní úrovni (dle relevantnosti programového období), resp. do formuláře hlášení v informačním systému pro vnější úroveň.

Aby hlásící subjekty obdržely potřebnou informaci, je nezbytné, aby v případě, že samy oznámí podezření ze spáchání trestného činu, současně požádaly i o informaci, jak bylo

¹ Jsou-li zahájeny úkony trestního řízení, je zpravidla písemnosti přidělena spisová značka, např. Č. j.: KRPA-11111/TČ-rok, kdy písmena „TČ“ v označení písemností sdělují, že jde o trestní řízení (trestný čin).

s oznámením naloženo. Policejní orgán má v takovém případě povinnost podatele vyrozumět v zákonné lhůtě do jednoho měsíce².

Pro doplnění uvádíme, že aktuální definice podvodu upravená v evropské legislativě se konkrétně vztahuje k podvodu poškozujícím finanční zájmy Unie, popř. jiným trestným činům poškozujícím finanční zájmy Unie (aktivní/pasivní korupce, zpronevěra).

² Ve smyslu ustanovení § 158 odst. 2 trestního řádu